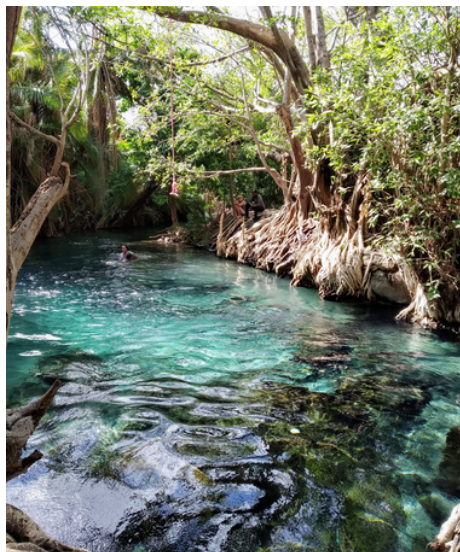

21 - Kdo pomáhá komu?

Proto jsem se nakonec pro toto nerozhodla, navštívila jsem ale aspoň jejich výborných víkendový kurz připravující na dobrovolnické pobyty (i když za poplatek). Díky tomu jsem nad touhle zkušeností začala přemýšlet trochu jinak a změnily se i důvody, proč jsem do dobrovolnictví chtěla jít. Z altruismu k touze po dobrodružství. Upozornili mě tady totiž na složitější problematiku etického dobrovolnictví.*

**Např. že existuje „white savor complex,“ kdy se dobrovolníci dopouští zásadních změn v místních komunitách pod dojmem, že my jako Západáci všemu rozumíme lépe.*

Současně varovali před byznysem, který probíhá zejména u amerických neziskovek, kdy jde o obchod s lítostí dobrovolníků. Probíhá to třeba takhle: dobrovolníky zavezou do míst, kde jsou jako exponáty vystaveni lidé v záměrně šílených a nedůstojných podmínkách, aby v nich vyvolali lítost a donutili je přispět na svou dobrovolnickou činnost.

Taková místa jsou často speciálně utvořena k tomuto účelu a takovéto programy jsou postaveny na velmi vysokých finančních příspěvcích, luxusním zázemí dobrovolníků a vyvolávání lítosti. Do budoucna bych se ráda zúčastnila nějakého projektu přes programy **European Voluntary Service** nebo **European Solidarity Corps**. Jejich nevýhodou z mého pohledu je, že se zaměřují (byť logicky) pouze na oblast Evropy.

Znečišťování oceánů

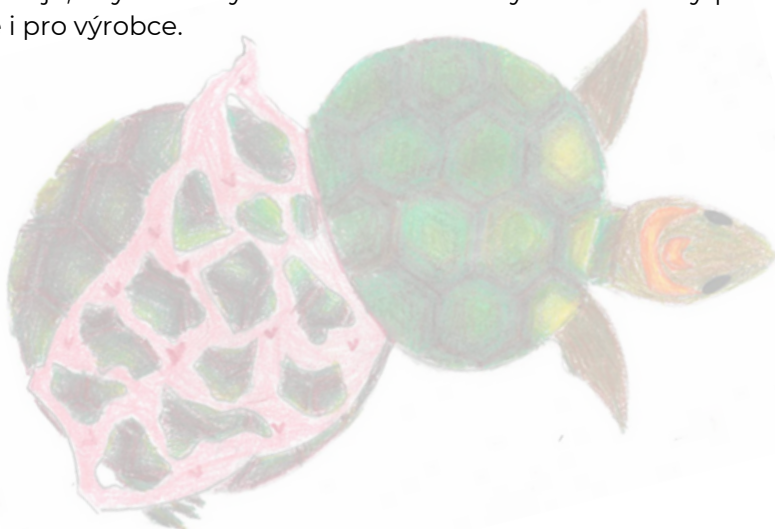
Bude v oceánech plavat více plastů než ryb?

Jednorázových plastů používáme stále víc a je to patrné v oceánech a na plážích kdekoli na světě. Podle odhadů by tímto tempem mohlo v roce 2050 plavat v mořích víc plastu než ryb.

Plasty v mořích ohrožují zvířata i lidi

Plasty v oceánech nejsou problémem jen kvůli znečištěným plážím, ale hlavně kvůli ničivému vlivu na mořské živočichy, kteří se do větších kusů odpadu zamotávají a ty menší si pletou s potravou. Požití plastů je může přímo zabít nebo tím mohou do svého těla vstřebat toxické chemické látky. Plasty a s nimi spojené chemikálie tak nakonec konzumují i lidé.

Plastový odpad má rovněž negativní ekonomický vliv na odvětví a lidi, jejichž obživa závisí na moři. Přibližně jen pět procent plastových obalů se znovu využije, zbytek se vyhodí. Vícenásobné využití obalů by přitom bylo výhodné i pro výrobce.

Konec plastů na jedno použití

Nejúčinnějším způsobem řešení problému je zabránit tomu, aby se do oceánu dostalo více plastů. Plastové předměty na jedno použití jsou největší samostatnou skupinou odpadu nacházejícího se na mořských plážích. Produkty jako plastové příbory, láhve na pití či cigaretové nedopalky tvoří až polovinu veškerého mořského odpadu.

Aby EU tento problém vyřešila, zavedla úplný zákaz jednorázových plastů, u nichž je dostupná jejich ekologičtější alternativa. Jedná se o: plastové příbory, plastové talíře, plastová brčka a míchátko, vatové tyčinky, plastové tyčky k balónkům. Zákaz se rovněž týká výrobků z oxo-rozložitelných plastů (rozkládajících se prostřednictvím chemické oxidace).

730 tun odpadu je každý den vyhazováno ve Středomoří.

Fast fashion

Co je Fast fashion?

Fast fashion je fenomén, který neustále produkuje nové módní trendy za nízké ceny. Nejčastěji se vyrábí v asijských zemích slevnou pracovní posilou. Má to hodně špatný vliv na životní prostředí. Věci z Fast fashion se nejčastěji vyrábí z elastanu nebo polyesteru, protože jsou z hlediska výroby nejlevnější. Ale oba se vyrábí z plastových polymerů a už při výrobě se z nich uvolňují mikroplasty, které znečišťují planetu. Tyto mikroplasty, které se na první pohled zdají být nenápadné se nedávno objevili v lidském mozku játrech a ledvinách což není pro lidi dobrá zpráva. Vědci varují, že mikroplasty mohou spustit zápalové procesy, narušit metabolismus a zhoršit funkce mozku. Tyto věci jsou pravděpodobně vyráběny ve velmi špatných podmínkách a donuceného zaměstnance.

Zřícení budovy

V roce 2013 se zřítila továrna jménem Rana Plaza ve státě Bangladéš a zahynulo tam přes 1000 zaměstnanců, kteří šili oblečení pro módní řetězce jako je Primark, Walmart atd. Vedení této továrny vědělo že je budova poškozená, ale nijak se o to nezajímali a nepodnikly žádné kroky k nápravě. Ani tato tragédie nevedla k zlepšení podmínek pracovníků kteří stále pracují v hrozných podmínkách za mizerný plat který může být pouze 3 USD na den (72 Kč).

Dětská práce

Toto také není výjimkou v těchto zemích. Jelikož tyto továrny nemají dost zaměstnanců, kteří by byli ochotni pracovat v těchto příšerných podmínkách, tak používají děti.

Proč je to teď všude?

Může za to hodně úspěšný marketing často postavený na influencerech hlavně na těch kteří jsou na tiktoku. Z Ameriky jsou to influenceri jako: Jenna Marbles, Arielle Charnas atd. Studie prokázaly že čím víc reklam na oblečení vidí uživatel na sociálních sítích tím více se zvyšuje jejich potřeba nakupovat oblečení.

Výsledek:

Hlavně mladí lidé se cítí pod tlakem aby byli neustále vtrendu. Tento trend podporují společnosti zaobírající se ultra rychlou módou jako je velké čínské online tržiště Shein a Temu. Pro porovnání - H&M nebo Zara vyprodukují ročně asi 30 až 40 000 různých druhů oblečení. Shein vyrobí přibližně 4 000 outfitů ale denně! A outfit není jeden kus oblečení. Je to model, který se skládá z trička, kalhot, šatů a nebo sukně a dokonce i z bundy, tašky nebo bot. A tak se stává, že lidé si pod tlakem rychlé módy koupí tričko, které si jednou oblečou. A statistiky to potvrzují. V průměru si dnes kupujeme o 400% víc oblečením než v 80. letech minulého století, ale jen 20% z něj nosíme pravidelně.

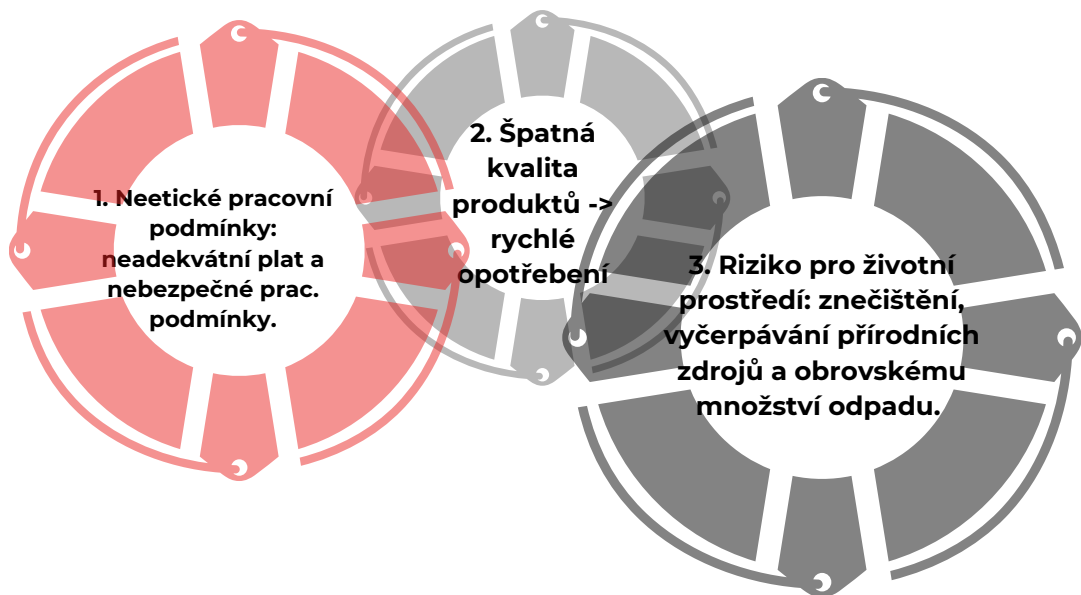
ZARA

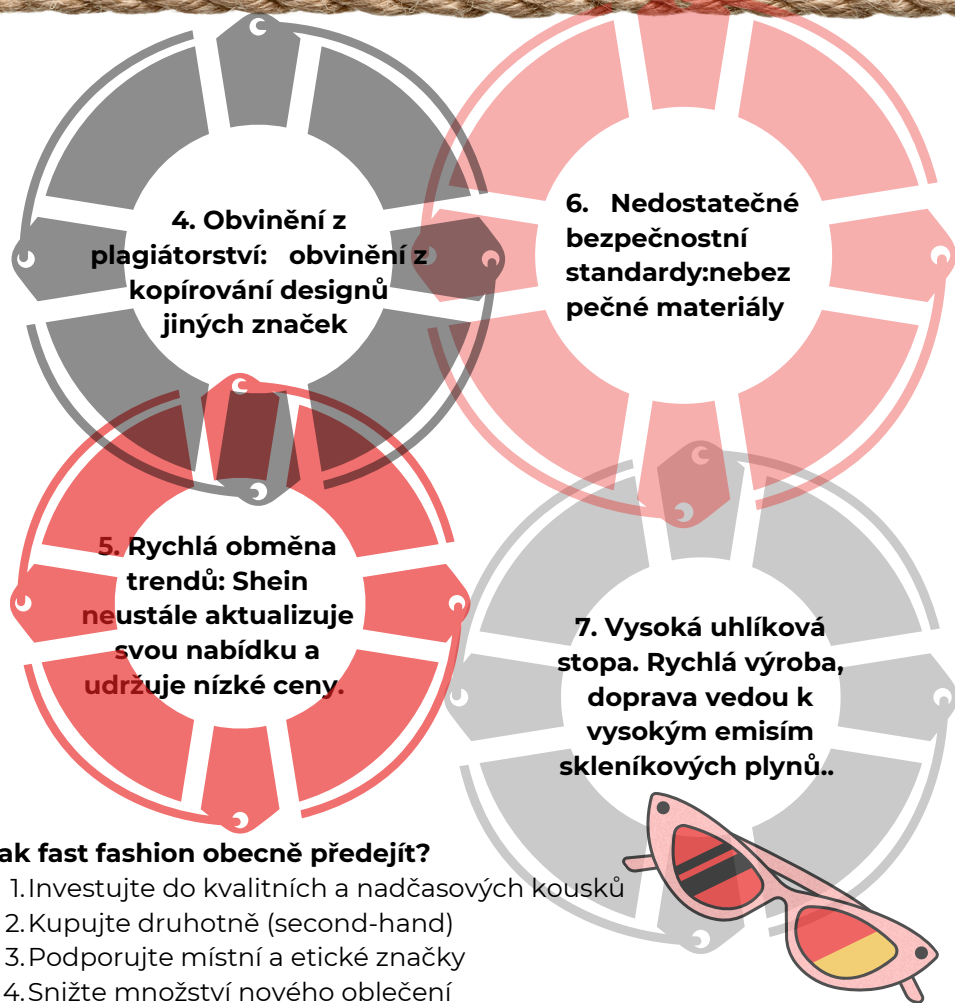
Dopad na životní prostředí

H&M

Celkově se ročně vyrobí více než 80 milionů kusů oblečení. Lidé vyprodukují až 93 milionů tun tak textilního odpadu z kterého 87% končí na skládkách v Chile a Ghandě. Tam zbytky oblečení kontaminují půdu a vodu toxickými látkami které se dostávají do potravinového řetězce a ovlivňují zdraví místního obyvatelstva.

Problémy konkrétní společnosti SHEIN:

Jak fast fashion obecně předejít?

1. Investujte do kvalitních a nadčasových kousků
2. Kupujte druhotně (second-hand)
3. Podporujte místní a etické značky
4. Snižte množství nového oblečení
5. Vyměňujte oblečení s přáteli nebo na swap akcích

Pokud Vás toto téma zaujalo za naší redakci doporučujeme navštívit na soc. sítích profil: [shluk.bunek](https://www.instagram.com/shluk.bunek) (Rozálie Haškovcová)

SHEIN

Ádis & Sárís

Klimatická změna: Konec bruslení na Světě do roku 2075?

V Třeboni jak v Barceloně...

Pokud bychom se podívali na klima v Třeboni za 50 let, s ohledem na aktuální trendy změny klimatu, můžeme očekávat, že bude teplejší a sušší, podobně jako v některých známých městech jižní Evropy, například v Barceloně nebo v italské Florencii.

Vzhledem k oteplování se zvyšují teploty a snižují srážky, což vede k většímu suchu, podobně jako v těchto středomořských městech. Třeboni by mohl hrozit podobný trend, se zvýšenými letními teplotami a možnými změnami v povětrnostních vzorcích. To by mohlo mít vliv na místní ekosystémy, zemědělství a celkový způsob života.

Samozřejmě, přesné předpovědi jsou vždy nejisté, protože na klimatické změny působí mnoho faktorů, ale tato hypotéza vychází z obecných trendů v regionálních změnách klimatu.

S bruslením je konec?

Bruslení na rybníku Svět v Třeboni by mohlo být v budoucnu stále možné, ale pravděpodobně by se z toho stala spíše výjimečná aktivita než pravidelná zimní tradice. S ohledem na oteplování a kratší zimy bude pravděpodobně nižší počet dní, kdy bude rybník dostatečně zamrzlý pro bezpečné bruslení.

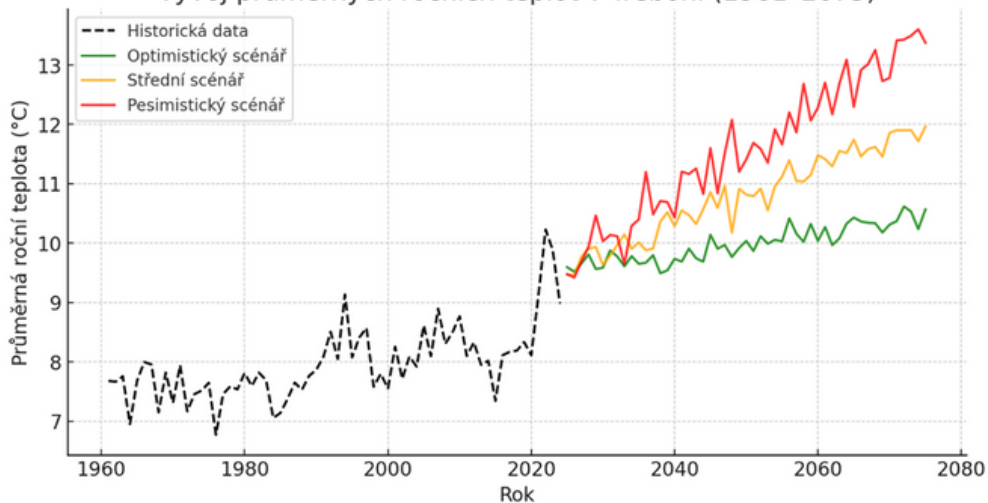
29 - Klimatická změna / Adopce na dálku

Rybníky, jako je Svět, potřebují pro zamrznutí dostatečně nízké teploty po delší dobu, a s rostoucími průměrnými zimními teplotami by mohly být roky, kdy zamrznutí vůbec nenastane nebo bude příliš krátkodobé.

Bruslení bude tedy celkově vzácnější událostí, avšak ledové vpády vzduchu ze severovýchodu by mohly jednou za čas přinést dostatečně nízké teploty, abychom mohli bruslit na přirozeně zamrzlých vodních plochách.

Vývoj průměrných ročních teplot v Třeboni (1961–2075)

Z tohoto grafu je zřejmé, že po sérii teplejších roků přichází často rok chladnější, ale celkově má zvyšování teplot zrychlující tendenci.

Adopce na dálku

Zeptaly jsme se paní učitelky Kopečkové na to, jak funguje pomoc africkým dětem, které nemají dostatek prostředků na to, aby mohly chodit do školy...

Jak jste se, paní učitelko, dostala k této činnosti?

Tahle charita funguje na naší škole už mnoho let a většinou to bylo tak, že ji někdo spravoval. Po odchodu paní Holubové jsem se rozhodla, že to zkusím já. Sice mi vadil fakt, že se budou peníze vybírat napřímo a nemohly se vybírat online, ale i tak jsem s radostí převzala štafetu. Funguje to tak, že vybrané peníze posbírám, dám dohromady a vše „zmonitoruju“.

Baví vás charitu provozovat a vše zařizovat?

Na naší škole je to velmi jednoduché tím, že spousta lidí má podobné myšlení, chtějí se na něčem podílet a pomáhat, takže nikoho nemusíte do ničeho tlačit. Některá třída přijde s nápadem sama, občas přispěje nápadem některý z učitelů a žáci se pak zapojí. Škola je zapojená do vícero projektů, některé jsou dlouhodobé, jiné kratší.

Jak dlouho tyto projekty zaměřené na pomoc druhým trvají?

Určitě přes 20 let, neboli od roku 2001 nebo 2002. Kořeny si pamatuji, protože to byli naši studenti, kteří s tímto nápadem přišli. Tenkrát to byli malí primáni. Někde si přečetli nějaký článek na toto téma a moc se jim to líbilo, udělali třídnickou hodinu, všichni souhlasili. Poté oslovili tuto organizaci, a tak to všechno začalo.

Také vás někdy napadne, co kdybyste vyhrála peníze, zdědila je anebo by jich prostě přišla velká suma?

Od malička mám naučené, že v takovém případě bych si je náležitě užila, ale nějakou část z nich bych poskytla charitě nebo třeba dětskému domovu. Přemýšlela jsem, kolik by to tak z této nečekané částky bylo. Tak třeba z milionu korun by to bylo zhruba 100 000.

31 - Adopce na dálku

Přesná čísla jsou těžká na zapamatování, ale zhruba kolika lidem už se pomohlo naší charitou?

Na naší škole fungují hlavně dlouhodobé projekty, což je vlastně ta adopce na dálku. K letošnímu roku jsme tam měli tři aktivní děti, které teď nějakým způsobem dostudovaly vysoké školy anebo uzavřely studium. Podle mého odhadu jsme celkově pomohli asi dvaceti dětem, což je za mě fantastické. Nevýhoda je, když od projektu odstoupí třída nebo skupina moc brzy. Potom těm adoptovaným dětem bohužel nezbydou žádné peníze a musí hledat nové adoptivní rodiče. Když se třída rozhodne pro adopci v primě nebo v sekundě, tak by měla souhlasit s tím, že dokud budou na naší škole, tak každý rok budou opět vybírat nějakou částku. Současná oktáva v tom drží téměř od začátku, jenže budou samozřejmě odcházet, a tak čekáme, jestli se najde někdo jiný.

Ještě když já jsem chodila na naši školu, jezdila se dávat krev. Takže je to všechno o tom, jestli mají studenti vůli pomáhat nebo ne. Kdyby nechtěli, dělali by to učitelé, ale určitě by to nemělo takový efekt.

Jdou dělat i krátkodobé projekty. Moje třída třeba uspořádala běh a peníze, které se z něj vybraly, poslali na pomoc pro obnovení vesnic na Moravě po tornádu.

Ještě když já jsem chodila na naši školu, jezdila se dávat krev. Takže je to všechno o tom, jestli mají studenti vůli pomáhat nebo ne. Kdyby nechtěli, dělali by to učitelé, ale určitě by to nemělo takový efekt.

Jdou dělat i krátkodobé projekty. Moje třída třeba uspořádala běh a peníze, které se z něj vybraly, poslali na pomoc pro obnovení vesnic na Moravě po tornádu.

Julča a Majda

A jak konkrétně funguje adopce na dálku?

Organizace, se kterou spolupracujeme, se jmenuje Centrum Narovinu. Jeho centrála sídlí v Praze a v Keni, další menší centra jsou po celé naší republice. Peníze, které se vyberou od studentů, učitelů nebo od dalších takzvaných adoptivních rodičů se pošlou na účet organizace, která je pošle do Keni. Vy víte, na co konkrétně budou peníze použity. V Keni je sice povinná školní docházka, ale ne všichni si mohou návštěvu školy dovolit, protože potřebují například školní uniformy a další pomůcky, pokud na ně nemají finance, tak tam vlastně chodit nemohou.

Vy jim v podstatě poskytujete studium?

Ano, z vybraných peněz se platí hlavně věci do školy, školní uniformy atd. No a potom je na adoptivních rodičích, jestli chtějí poslat ještě nějakou extra platbu navíc, která přispěla třeba na něco pro radost. Kdyby chtěli poslat hmotné dárky, bylo by to složité, protože by to nemuseli na celnicích v Keni pustit nebo by to také mohli zadržet a využít jinak.

S dětmi si můžete posílat dopisy, což je vždy nadlouho, dnes je ale fajn, že děti mají mobily, a tak si můžete například psát přes WhatsApp.

Já osobně jsem měla to štěstí, že jsem Keňu navštívila, a to společně s paní učitelkou Benedovou, Drábkovou a s panem učitelem Krynickým. Strávili jsme v Africe celkem tři týdny, podívali se přímo do školy a pak procestovali okolí. Byla to velká cesta, na kterou ráda vzpomínám..

Lachtánek Gaston

Slavný lachtan Gaston byl jedním ze symbolů ničivých povodní v roce 2002. Když voda vytopila pražskou zoologickou zahradu, vzala sebou i dvanáctiletého Gastona. Ještě než odplaval dál po Vltavě a Labi, se snažil držet ve výběhu společně s dalšími lachtany. Dařilo se jim to, dokud na ně nespádl kus ulomené divácké tribuny. Marně se snažili najít jeden druhého. Gaston se pak zdržoval v zaplaveném výběhu slonů. Další den ale ze zoo zmizel. Silné proudy ho unesly pryč. Začal plavat pryč po Vltavě a následně se dostal do Labe. Lidé ho spatřili na mnoha místech, ale jejich pokusy o záchranu byly marné. Pokoušeli se o to i chovatelé z mnoha zoologických zahrad, například ze zoo v Roudnici nad Labem. Také neuspěli.

Nejvíce povedený pokus o záchranu a odchycení se podařil chovatelům ze zoo v Ústí nad Labem. Tam se povedlo Gastona alespoň nakrmit. Pak ho zasáhla vrtule lodi.

Polekal se a uplaval pryč. Gaston se ale stále nevzdával a stále bojoval se silným proudem řeky. Takhle Gastona pronásledovali až k hranicím. Tam přišla další komplikace. Pátrací hlídka musela přemluvit hraničáře, aby je pustila do Německa. Až poté, co Gaston uplaval přes 300 kilometrů, se ho podařilo odchytit v německém Magdeburgu. Při převozu do Prahy bohužel uhynul. Tím se stal jedním ze 134 zvířat, která nepřežila vytopení pražské zoo. Gaston nakonec uhynul na následky stresu a vyčerpání. Chladná a špinavá voda mu neublížila. Pitva později odhalila, že neměl žádná vážnější zranění. Přesto, že Gaston při povodních zemřel, jeho jméno je stále slyšet. Třeba Děčínští basketbalisté mají za maskota lachtana Gastonka a mezi Ústím nad Labem a Děčínem se každoročně koná Gastonův memoriál, 25 km dlouhý plavecký závod. Rok po povodních se narodila Gastonova dcera Abeba. Na jeho počest nechala pražská zoo vybudovat památník.

Básnička

Pomáhat druhým, to je skvělé,
ruka podaná, srdce vřelé,
když jsi tu pro ně, není strach,
společně zvládneme každou strast.

Pomoc je dar, co všichni máme,
když někomu ruku po cestě dáme,
s úsměvem svět rozjasníme,
a štěstí v srdci si necháme.

Pomáhání dává sílu nám,
vždyť láska je náš společný plán,
když pomůžeš, vše se vrátí zpět,
a svět se stane krásnějším hned.

Verča

